

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2486
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Razkropljeni

Volilni proglas Jevtičeve vlade z dne 26. februarja in programatični govor notranjega ministra g. Velje Popoviča z dne 9. t. m. predstavljata najzgovornejšo afirmacijo politike, ki jo je po dolgoletnih brezporednih razprtijah v naši državi uveljavil veliki kralj Zedinitelj in ki ji je ves čas z vztrajno doslednostjo služila JNS. Slejkoprej se je pokazalo, da je edino ta politična smer v naši državi mogoča. Ako je že vladin volilni proglas razčistil situacijo in razpršil zadnje možnosti skrivnostnega šušljanja, potem je določna in konkretna interpretacija narodnega edinstva, ki jo je podal notranji minister V. Popović, razgnala poslednje megle. JNS je dobila svoje največje zadoščenje.

Na nasprotnih frontah se je pojavil neprijeten političen nahod in nadležna naglušnost. Še ob priliki senatorskih volitev so veljakarji bivše SLS dopovedovali tistim, ki so jih še hoteli poslušati, da bo bivša SLS v kratkem od mrtvih vstala in oživila. Danes je tudi tega šušljanja in dajanja korajže konec. Tembolj pa se pojavljajo znamenja popolnega razkroja, zbeganosti, delirija in potrtosti v še preostalih vrstah blagopokojne SLS. Pojavljajo moralne in politične demontaže, ki prihajajo kot nujna posledica pasivnosti in uležane kujavosti, niso od včeraj. Prvi prelom in upor sega v tiste mesece pred skupščinskimi volitvami v prejšnji parlament, ko so se vodilni ljubljanski SLS-arski prvaki postavili g. Korošcu, svojemu bivšemu političnemu šefu, čisto enostavno po robu in mu dekretirali svoje note. G. Korošec je ostal v manjšini in je ubogal. V tem momentu pa se je videlo, da g. Korošec ni več voditelj in da ne obvladuje položaja niti v oddelkih hudo tepene politične armade. Medtem so se polki in bataljoni pretvorili v borne vode in desetine.

Drugi prelom je prišel pri mučeniški smrti kralja Zedinitelja. Tiste dni se je v Ljubljani sestalo pod vodstvom znanega ljubljanskega odvornika in šušterčičevega prijatelja dr. Pegana lepo število mlajših inteligentov, ki so nekoč pripadali SLS, ter zahtevali od g. Korošca, da napravi vse, kar je mogoče, da pride do sodelovanja z Beogradom. Nastop teh mlajših ljudi je ostal samo svarilna epizoda, ki je opominjala razne ljubljanske bivše klerikalne veličine, da imajo v danem trenutku računati tudi s kršitvijo discipline.

Ta trenutek je sedaj nastopil. Rebelantom okoli dr. Pegana se je pridružil bivši minister in vseučiliški profesor dr. Andrej Gosar, ki se ni prav za prav nikdar strinjal s krogom okoli dr. Kulovca in dr. Natlačenca v Ljubljani. Dr. Gosar je započel akcijo za sodelovanje in aktivistično politiko. Tudi se čuje, da namerala kandidirati v Ljubljani. Pojav je tem zanimivejši, ker je dr. Gosar predsednik Slovenskega katoliškega akademičnega stareinstva v Ljubljani in ne bodo mogli zagrenjeni in k zagrebški formuli nagibajoči se bivši klerikalni prvakarji proti njeemu otvoriti kar tako kakšne brezverske ali protiverske šrapnelske palbe, ker bi se temu celo krave smejale. Slično akcijo, ki ji pa vodi ljubljanska klerikalna klika ne bo dala blagoslova, je na bivšem Štajerskem začel upok. minister Veseljak, ki pa je očitno ostal v tem stremljenju, da bi se v zadnjem hipu nje na kakšni rešilni bilki, osamljen. V tem trenju in prerivanju med nervoznimi in obupanimi SLS-arskimi velmožmi g. Korošcu, ki se je te dni potrt in žalosten sprehajal po mariborskih ulicah, preostalo nič drugega, kakor da je ustvaril formulo, češ, da je vprašanje kandidature ter

Konec revolucije v Grčiji

Vsa Grčija z vsemi otoki in vsa mornarica v oblasti vlade — Voditelji vstašev z Venizelosom pobegnili — Triumfalna vrnitev Kondilisa v Atene

ATENE, 13. marca. Tekom včerajšnjega in današnjega dne se je posrečilo vladnim četam popolnoma očistiti vso Grčijo od vstašev, tako, da je sedaj vlada zopet popolna gospodarica položaja. Vsa Grčija z otoki vred je spet združena in pacificirana. Vstaški voditelji so pobegnili deloma v Bolgarijo, deloma pa drugam. Tudi Venizelos je zapustil Kreta in se odpeljal na križarki »Averov« na italijanski otok Kasos, kjer se je izkrcal, dočim se je križarka z mornarji brez častnikov vrnila in je bila spet izročena grški vladi. Venizelosov sin je pa odletel z letalom, ki mu ga je dal na razpolago pariški dnevnik »Paris Soir« v Italijo. Sedaj je tudi vsa vojna mornarica do zadnje ednice v rokah vlade, ker so vstaški častniki pobegnili in

prepustili ladje mornarjem. Pred begom so vstaši izpustili tudi vse vladne uradnike in druge funkcionarje, ki so jih imeli zaprte kot talce. Po vladnih poročilih je nastalo po vsej Grčiji zaradi zmage nad vstaši veliko veselje. Vsa mesta so v zasedavi. V Atenah je bilo včeraj več zborovanj, na katerih je prebivalstvo izreklo zahtevalo in hvaležnost vsega naroda Caldarisovi vladi. Aretirani vstaši so bili oddani deloma v zapore, deloma pa odpotni v koncentracijska taborišča. Predsednik grške republike Aleksander Zaimis je izdal proglas na narod, v katerem naglašajo, da je povsod obnovljena zakonita državna oblast in se je grški narod brez tuje pomoči in po zaslugi svojega rodoljubja rešil strašne nevarnosti, ki mu je

grozila. Predsednik poziva prebivalstvo, naj se v vsem pokori vladi, ki hoče zagotoviti državi notranji in zunanji mir.

ATENE, 13. marca. Sinoči se je vrnil v Atene general Kondilis, kjer ga je sprejelo okoli 300.000 ljudi in ga obsipalo s cvetjem. Nato sta se Caldaris in Kondilis pokazala na balkonu predsedstva in se po klonila manifestantom. Caldaris se je v svojem govoru zahvalil vojski za zmago nad vstaši in zlasti še generalu Kondilisu. Vlada bo skrbela za spoštovanje zakonov in zakonitost. Volja večine se bo morala spoštovati. Manifestacije so trajale vso noč. Atenski metropolit je odredil, da so se davi opravile v vseh cerkvah zahvalnice za zmago.

Nemčija priznava oboroževanje

SPORTNO LETALSTVO JE POSTALO DEL REDNE NEMŠKE VOJSKE; GENERAL GÖRING VRHOVNI POVELJNIK.

PARIZ, 13. marca. Tu so napravile veliko vznemirjenost vesti iz Berlina, ki jih je objavila neka agencija. Po teh vestih je Nemčija obvestila letalske atašeje Anglije in Italije, da je pričela reorganizirati svoje vojaško letalstvo, da ga dvigne na višino, ki bo Nemčiji zagotavljala varnost pred napadi iz zraka. Naglašajo se, da o tem ni bil obveščen francoski letalski ataše, omenjena agencija pa trdi, da se to ni zgodilo hotoma, ampak samo zaradi tega, ker francoski letalski ataše ni uradno akreditiran pri nemški vladi. Ni nobene dvoma, da bo francoska vlada takoj storila potrebne korake, da izve tudi Francija za kakšno preureditev nemškega vojaškega letalstva gre, ko Nemčija po odredbah versailleske mirovne pogodbe nima pravice vzdrževati vojaškega letalstva. Tu se smatra kot ponovno odkrito kršenje mirovne pogodbe s strani Nemčije proti čemer se bodo storili najenergičnejši koraki. Obenem poročajo iz Berlina, da je minister Göring imenoval vse voditelje zveze za zračni sport za častnike. Vsak je dobil oni čin, ki ustreza činu ostalih formacij državne vojske. Ostali člani sportnih organizacij so postali vojaki. Sam Göring je bil imenovan za letalskega generala. Angleškemu dopisniku Princeju je Göring ob tej priliki izjavil, da se to ni izvršilo iz kakih agresivnih namenov Nemčije, ampak samo zaradi tega, da se Nemčija zavaruje pred eventualnimi napadi iz zraka. Vsa letalska sportna društva se morajo smatrati odslej za del nemške državne vojske.

Sir Simonovo potovanje

LONDON, 13. marca. Debata o obrambi države je bila zaključena z zmago vlade. Predlog delavske stranke o nezaupnici je bil odbit s 524 glasovi proti 79 glasovom. Sir Simon je zaključil debato z govorom, v katerem je izjavil, da je cilj njegovega in Edenovega potovanja v Berlin, oziroma v Moskvo, zagotoviti pogoje, pod katerimi bi se Nemčija mogla vrniti v Društvo narodov. Sir Simon je izjavil, da

bo njegovo in Edenovo potovanje doseglo popoln uspeh. Najprej je na vsak način treba doseči sporazum med veljeličami, ker šele nato bo mogoč sporazum, ki bo veljal za ves svet. Nujna potreba je, da se Nemčija vrne v Ženevo, ker samo na ta način se lahko zagotovi mir in se zavaruje tudi Nemčija. Lord Eden bo razpravljal v Moskvi o vzhodnem paktu, razorožitvi, trgovinskih odnosih, novih nalogah Društva narodov in vlogi Rusije.

sodelovanja ali nesodelovanja zadeva vsakega posameznika. Ta formula pomeni toliko kakor začetek konca! G. Korošec je uvidel, da je barka v potapljanju in da je ni mogoče več rešiti. Niti poizkus se ni dopustil, da bi se še enkrat preizkusila »disciplina«, ki je že nekajkrat doživela popoln polom. Geslo je, naj se reši na politično površino, kdor se rešiti more.

Politika narodnega in državnega edinstva je v prodoru. Stare miselnosti hiraljo, njeni predstavniki so za vedno potisnjeni v stran. Poraja se še samo važno vprašanje. Ali so ti možje iz bivše SLS, ki bi se radi rešili na površino, pravi spreobrnjeni ali pa je v ozadju le po nekem oportunizmu narekovana taktika? Bilo bi precej naivnosti, ako bi obstajalo mišljenje, da bi bilo danes še mogoče v Beogradu zadrževati eno in doma pri zaprtih

vratih in v zaključenih konventiklih propovedovati druge reči, ki so morda v popolnem nasprotju z osnovnimi smernicami sedanjega vladanja! Takšni triki danes ne držijo več in so otročje smešni. Spodaj po Beogradu raznašati lepe govore o potrebi strpnosti napram sokoilstvu in drugim nacionalnim organizacijam, doma pa netiti mržnjo in nadaljevati s preperehimmi gesli iz polpretekle žalostne dobe ter voditi podtalni boj proti nacionalnim organizacijam. Potem v nekih krogih po svoje sukati formulacije o narodnem edinstvu, med zaupniki in znanci pa se sklicevati na potrebo »pametne« taktike. Takšni ljudje spadajo v — ropotarnico. Politika narodnega in državnega edinstva mora svojo pot naprej. Ljudje, ki bi se radi obešali namesto cokle, pa naj ostanejo doma na zapečku, da jih ne bo zeblo.

MIHAJLO PUPIN UMRL.

NEWYORK, 13. marca. Davi je umrl znani ameriški iznajditelj Mihajlo Pupin, po rodu Jugoslovčan, star 78 let.

NOVE VOLITVE V GRČIJI?

ATENE, 13. marca. Gen. Kondilis je napovedal v neki izjavi možnost skorajšnjih novih volitev v Grčiji.

RINTELENOV PROCES.

DUNAJ, 13. marca. Danes ob 9. uri dopoldne se je pričelo nadaljevanje razprave proti dr. Rintelenu. Zaslišan je bil njegov sluga v Rimu Ripoldi. Danes bodo zaslišane tudi ostale prič. med njimi bivši finančni minister in sedanji badenski župan Josip Kollmann. Obsodba bo razglašena jutri, v četrtek ob 4. uri popoldne.

PANEVROPSKI KONGRES.

DUNAJ, 13. marca. Od 17. do 20. maja se bo vršil tukaj četrti panevropski kongres. Prvi tak kongres je bil na Dunaju leta 1926. drugi 1930, tretji v Berlinu leta 1931., a četrti v Baslu leta 1932.

ITALIJANSKE PRIPRAVE.

RIM, 13. marca. »Giornale d' Italia« poroča iz Mogadiscie, da v tamkajšnjem pristanišču v naglem tempu izkrcavajo vojni material in čete. Parnik »Vulcania« je že izkrcal material, ki ga je pripeljal v Somalijo. Te dni se bodo zgradili novi pontonski mostovi, da se tako pospeši izkrcavanje vojnega materiala. Parnik »Biancamano«, ki je dospel v Mogadiscio, se vrača v Italijo. Na njem se vrača tudi bivši guverner Somalije Rave.

NEMŠKI DEMANTI.

BERLIN, 13. marca. V zvezi s poročilom v »Echo de Paris«, v katerem se pravi, da je angleška »Bela knjiga« bila izdana v glavnem zaradi tega, ker je general von Epp nedavno predložil državnemu voditelju Hitlerju napadalni načrt, po katerem naj bi se v primeru vojne zavzela najprej obala Nizozemske in Belgije in bi se nemška ofenziva proti Franciji pričela v glavnem s tega ozemlja, se z merodajne strani izjavlja, da so te trditve popolnoma netočne in so jih bili že pred meseci objavili Nemčiji sovražni listi.

REDNA VOJAŠKA SLUŽBA V AVSTRIJI.

DUNAJ, 13. marca. Državnemu svetu, ki predstavlja sedaj v Avstriji nekakšen parlament, je bil izročen zakonski predlog, po katerem bodo mogli v bodoče dobiti v Avstriji državno službo samo tisti, ki so odslужili svoj rok v vojski.

Dnevne vesti

Iz volilnega gibanja. Namestništvo kandidature bivšega narodnega poslanca g. Antona Krejčija na desnem mariborskem bregu je sprejel šolski upravitelj g. Jože Klemenčič na Pobrežju pri Mariboru. Namestništvo kandidature slovenjebistriškega hotelirja g. Vinka Gornjaka pa je prevzel mariborski odvetnik g. dr. Miloš Vauhnik. Kandidaturo na Topalovičevi so cialistični listi je prijavil za Maribor levi breg uradnik OUZD in bivši socialistični poslanec g. Petejan. Bivši narodni poslanec g. Vekoslav Spindler pa se je odrekel kandidaturi v šmarnskem okraju in ne bo več kandidiral.

Kandidature na desnem bregu. Podpisani izjavljam, da ne kandidiram niti v okraju Maribor desni breg niti kje drugje. Tone Hren, šolski upravitelj v Studencih I. r.

Iz sodne pisarniške službe. Prvi pisarniški in zemljiškoknjižni izpit je pri apelacijskem sodišču v Ljubljani napravila sodna zvaničnica v Dolnji Lendavi Irena Apatičeva. Za uradniškega pripravnika je v Ptuj imenovan Simon Železnik, za zvaničnika II. skupine v Mariboru jetniški paznik Anton Videčnik, za zvaničnici III. skupine pa Marija Jezernikova v Prevaljah, Anica Remčeva v Ljutomeru in Ljuba Ferenčeva pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Nov grob. Včeraj je v Mariboru umrla v starosti 75 let bivša posestnica in gostinčarka Cecilija Mislovičeva. Pokopali jo bodo v četrtek 14. tm. ob 15. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Pokojnici blag spomin, žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru je prispevalo za spomenik Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Mariboru znesek 500 Din.

Pri ludeh, ki so potrti, preutrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franc Jožefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost.

Razsvetljava na mariborski promenadi. Na novo urejeni promenadni poti ob Aleksandrovi cesti med Cankarjevo ulico in Trgom svobode bo mestna občina postavila nove električne svetiljke. Na promenadni poti med Prešernovo ulico in Trgom svobode bo postavila nove trosvetilne kandelabre, ki bodo dali promenadi velemesten izgled.

Razprava o bolgarskih vrtnarjih. O sklepu tržnega odseka, da bolgarski vrtnarji ne smejo več na mariborski trg, je razpravljala te dni upravni odbor mestnega sveta. Prišel je do zaključka, da bi tak sklep z vidika mariborskih konsumentov bil preuranjen in je zato upravni odbor sklenil, naj bolgarski vrtnarji še naprej prodajajo svoje pridelke, toda na kakšnem drugem prostoru in ne na Glavnem trgu.

Predstojništvo mestne policije v Mariboru objavlja, da bodo redni letni pregledi motornih vozil za zamudnike iz obeh mariborskih srezov in iz Maribora 14. in 15. marca 1935 od 14. ure dalje v plinarni v Mariboru. Za vozila iz Slov. Bistrice in Poljčan pa bo pregled 21. marca 1935, in sicer ob 15.30 v Slovenski Bistrici in ob 17. uri v Poljčanah. Proti lastnikom motornih vozil, ki ne bi pravočasno predstavili vozil komisiji na pregled, se bo uvedlo kazensko postopanje.

Narodna obrana je izdala na vse svoje organizacije ukaz, da morajo vsi njene oblastni, okrajni, krajevni odbori ter poverjenstva opustiti v času od 1. marca do 10. maja vse javne sestanke in zborovanja, da se ne bi moglo delo Narodne obrane spraviti v zvezo s kakršnimi koli strankarsko-političnimi težnjami. V navedenem času se torej ne sme vršiti tudi noben občni zbor, katerekoli organizacije Narodne obrane. Organizacije, ki so morebiti svoje občne zборе napovedale, jih morajo odpovedati.

Danes v sredo specialni večer gospoda Svengalija v »Veliki kavarni«.

Nedelja pravoslavja. Verniki pravoslavne cerkve praznujejo prvo nedeljo v postu. Tako bo na to nedeljo, 17. t. m. ob pol 11. uri v dvorani tukajšnje Ljudske univerze duhovna akademija, na katero so vabljene pripadniki pravoslavne cerkve.

Zveza društev privatnih nameščencev v Ljubljani, v kateri je včlanjeno Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev v Mariboru, nam pošilja z ozirom na popravke Društva odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru in g. Dragotina Gilčverta, priobčenega v »Večerniku« z dne 11. tm., naslednji popravek: Res je, da je bilo Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru, katerega predseduje g. Dragotin Gilčvert, na glavni letni skupščini zveze dne 9. junija 1934 izključeno iz članstva zveze z glasovi vseh v zvezi včlanjenih društev z izjemo celjskega Društva odvetniških in notarskih uradnikov. Res je, da je na temelj te izključitve in v smislu določil pravilnika zveze kluba delegatov Pok zavoda predložila zveza Pok zavodu odstopno izjavo, lastnoročno podpisano od g. Dragotina Gilčverta. Res je, da je Pok zavod vzel to odstopno izjavo na znanje in razrešil g. Dragotina Gilčverta funkcije delegata Pok zavoda, za katerega je bil izvoljen kot kandidat podpisane zveze. S tem zaključujemo to polemiko. Izjavljamo, da so trditve, ki temu popravku nasprotujejo, neresnične in da smo rade volje pripravljeni dokazati resničnost svojih navedb pred sodiščem. Zveza društev privatnih nameščencev. Predsednik: Joško Zemljič l. r. tajnik: dr. Janko Köstl l. r.

Izdane obrtne pravice. V mesecu februarju 1935 so bile v Mariboru izdane sledeče obrtne pravice: Ladinek Pankracij, čevljar, Koroška c. 34; Frangeš Alojz, čevljar, Vrbanova ul. 10; Tvrdka »Ledl & Fabrick«, graditeljski obrt, Smetanova ulica 33; Jesih Milko, agentura za nakup in prodajo poljedelskih, kmetijskih in vinogradniških pridelkov, vina ter splošnih gospodarskih potrebščin, Rotovski trg 8; Kristian Hinko, kopašče za solne in pršne kopeli v sezoni od 1. junija do 31. avgusta vsakega leta, Loška ulica 14; Quandest Erna, prosto azuriranje in robljenje perila, Gosposka ulica 4; Bračko Frančiška, trg. z mešanim blagom, Slovenska ul. 20; Rapoc Ana, prosto azuriranje in entlanje oblačil, Tržaška cesta 6; Kokalj Franc, brivec in frizer, Meljska cesta 68; Zidanšek Antonija, trg. z mešanim blagom brez živiliških potrebščin, Koroška cesta 3; Komnenič Gabro, postavljanje strelovodov, Vojašniška ulica 18; Černoga Anton, slikar, Vinarska ulica 33; Rozman Dragotina, branjarja, Taborska ulica 2.

Izbrisane obrtne pravice. V mesecu februarju 1935 so bile v Mariboru izbrisane sledeče obrtne pravice: Šerak Eliza, trg. z mešanim blagom, Wildenrajerjeva ul. 17; Jeglič Ljudmila, trg. s papirjem in galanterijo, Kralja Petra trg (paviljon); Lobnik Alojzij, trg. z mešanim blagom, Frankopanova cesta 10; Drčar Marija, restavracija, Kacijanerjeva ul. 17; Ogrinc Ferdinand, restavracija, Aleksandrova c. 45; Pipuš Boris, carinski posrednik, Aleksandrova c. 55; Doloszek Karl, trg. s predmeti, ki so dovoljeni v prostem prometu in ki glede prodaje niso vezani na posebno dovoljenje, Koroševa ulica 8; Winder Alojz in Adolf, trg. z lesom in izdelovanjem zabojev, Meljska c. 87; Schwab Josip, trg. z mešanim blagom, Gregorčičeva ul. 14.

Združenje trgovcev objavlja, da bodo trgovine v Mariboru na dan sv. Jožefa, dne 19. in Marijinega oznanenja, dne 25. marca dopoldne odprte.

Svetovna senzacija v Planici. Velike mednarodne skakalne tekme, ki se bodo vršile v nedeljo 17. t. m. in pri katerih sodelujejo največje evropske koriteje, so stopile v ospredje zanimanja sportnega sveta vse Evrope. »Putnik« organizira poseben vlak z odhodom iz Maribora ob 4. uri a. m. Cena z vstopnino vred znaša 100 Din. Prijave do 14. t. m. pri »Putniku« Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Spored koncerta, ki ga priredi Glasbena Matica v sredo, 13. marca v »Unijonu«, je izredno pester in bo nudil vsakemu poslušalcu užitka. Na sporedu je Čajkovskega V. simfonija, Musorgskega »Poraz Senaheriba« in Čerpnina »Stara pesem« za zbor in orkester. Vstopnice se prodajajo pri g. Z. Brišnikovi in g. Höferju. Koncert začne zaradi radio-prenosa točno ob 20.20 uri.

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bluvanju ali driski, učinkuje že kozarec naravne »Franc Jožefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franc Jožefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. — »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Glasbena Matica Maribor. Zaradi boleznih ge Rusy izpade iz današnjega koncerta Griegov klavirski koncert s spremljevanjem orkestra. Da pa cenj. občinstvo ne bo v programu prikrajšano je iz prijaznosti uskočila naša violinska virtuoziinja Fanika Brandl, ki bo izvajala Bruchov violinski koncert s spremljevanjem orkestra. Ponovno opozarjamo občinstvo na točnost radi prenosa.

Quo vadis? To je naslov slovečega romana, enega najboljših del pisatelja Sienkiewicza. To je tudi film, katerega bo predvajala Zveza kulturnih društev 16., 17. in 19. tm. v Grajskem kinu. Film nas vodi v prvo stoletje po rojstvu Krista. Pri kazuje nam razkošno življenje omehkuženih Rimljanov, grozodejstva cesarja Nerona, početek in razširjanje kristianstva, opravljanje službe božje v katakombah, »žive baklje« Nerona, trdno vero in zaupanje v Boga. Film je poln napete vsebine. Na platnu kaže to, kar je večini že iz knjige znano.

Ljudska univerza v Mariboru. Beležimo nepričakovan obisk. Naše mesto poseti odličen francoski pisatelj g. Albert Le on, predsednik prosvetne lige v Toursu. Predaval bo v četrtek 14. t. m. o slavnem francoskem pisatelju Lafantinu, ustvaritelju nesmrtnih basni, ki so polne dramatičnih prizorov in najglobljeja poznanja človeških značajev. Te basni so res prave drame. In kot take jih hoče podati g. predavatelj! Recital bo celo vrsto odličnih basni in jih prikazal v vsej dramatični razgibanosti in napetosti. V ponedeljek: g. univer. prof. dr. A. Živkovič iz Zagreba v boju okoli krščanstva na Nemškem.

Cercle français. Gospod Albert Lion, pisatelj in predsednik francoske prosvetne lige v Toursu, bo predaval v četrtek 14. marca v dvorani Ljudske univerze o Lafantinu in b. »igralske« nekatere njegovih basni. Začetek ob 20.15.

Nacionalna ura radia. Drevi bo predaval pri nacionalni uri banovinski arhivar g. Franjo Baš o Pavlu Turnerju. Predavanje bo oddajala ljubljanska radio-oddajna postaja.

Izpitna predavanja. XIII. tečaj izpitnih predavanj se začne prihodnji ponedeljek 18. tm. zvečer ob 8. uri v deški meščanski šoli. Krokova ulica. Prijavljeni udeleženci se o tem še posebej obvestijo pismeno. Prijava je možna še pri otvoritvi.

Mizarstvo risanje. Učni tečaj za mizarstvo risanje se začne danes v sredo 13. III. 1935 ob 8.20. uri zvečer v deški meščanski šoli v Kerkovi ulici.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 14. t. m. Ob 12: vojaška godba na ploščah; 12.50: poročila; 13: čas, slavne pevke na ploščah; 18: naši kvarteti na ploščah; 18.30: recitacije iz zbirke pesmi Srčka Kosovela; 18.50: srbohrvaščina; 19.20: čas, jedilni list, program za petek; 19.30 nacionalna ura; 20: prenos iz Beograda; 22: čas, poročila; 22.20: tekma glasbil.

Našim cenjenim odjemalcem Radenske vode! Ker skuša bivši naš nastavljenec g. J. Domiter izvabljati na zvit način embalažo, izjavljamo tem potom, da g. Domiter nima od nas nobenega pooblastila in naj mu cenjeni odjemalci ne nasedajo, ker bi bil vsak, ki mu izroči embalažo oškodovan. Prosim, da se nam taki primeri takoj javijo. Anton Golež, Maribor, Aleksandrova c. 42.

Izgubljeno in najdeno. Mariborski policiji so bili v mesecu februarju prijavljeni in izročeni naslednji najdeni predmeti: par moških rokavic, par zlatih uhanov, ročni voziček, ženska ročna torbica, srebrna cigaretna doza, ročna torbica z bučilko, aktovka, prazna denarnica, moški klobuk, usnjata ženska torbica, mal pes, denarnica s 30 Din, vrč za mleko, rjav pes, rjav ženski dežnik, denarnica z 10 Din, moški klobuk in ročna torbica z avstrijskim potnim listom.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 13. marca: Zaprtlo.

Četrtek, 14. marca ob 20. uri: »Blodni ognji«. Premiera. Red B.

Petek, 15. marca: Zaprtlo.

Ptujsko gledališče.

Petek, 15. marca ob 20. uri: »Štambulski roža«. Gostovanje »Narodnega gledališča« iz Maribora.

Premiera »Blodnih ognjev« bo v četrtek, 14. tm. Avtor, mariborski notar in književnik dr. Ivo Šorš je v tem delu ustvaril prav zanimivo in sodobno dramo, ki jo je ljubljansko občinstvo ob krstni predstavi sprejelo s toplo simpatijo in z navdušenjem, ki ga je bila v poslednjem času deležna le redkokatera slovenska noviteta. Delo ima za snov dramo v rodbinskem krogu, ki obravnava življenjske nazore stare in mlade generacije. V delu je izraženih mnogo aktualnih misli o sodobnih vprašanjih. »Blodni ognji« so resnobno umetniško delo, v katerem živi mnogo resnične dramatičnosti, zlasti pa zato, ker načenja vprašanje, ki stoji danes najbolj odprto med nami: stari in mladi svet. Premiera bo v Skrbinskih zasedbi ter v sledeči zasedbi: Anton Brezovnik — Furijan, Melanija, njegova žena — Kraljeva, njuna hči in sin — Severjeva in Skrbinšek, veletrgovec Kastelic — Grom, Brezovnikova brata — Kovič P. in Gorinšek, Stojan Dolar — Stupica. Premiera bo za red B.

KINO

GRAJSKI KINO

Danes zadnjič »ESKIMO«, krasen vefilm.

Četrtek svečana premijera Nedhalove opere:

POLJSKA KRI

Anny Ondra, Hans Moser, Svetislav Petrovič.

Kino Union. Danes najnovejši originalni ruski film »Pesem na Volgi«.

Tragična smrt v potoku. Pri Sv. Križu nad Mariborom so na pustno nedeljo obhajali pri posestniku Ermutu veselo svatbo. Po poroki, ki je bila v cerkvi pri Sv. Kungoti so svatje zavili v gostilno. Ženinov oče, 70-letni prevžitkar Matija Ermut, pa se je od družbe poslovil in ni ga bilo več na spregled. Zaman so ga iskali vsepovsod. Našli so ga šele čez nekaj dni mrtvega v plitvem potoku Pesnici. Domnevajo, da se je šel starček hladiti na sveži zrak in da je pri tem padel v potok in se utopil.

Sejem za živino. Na včerajšnji sejem so prignali 535 glav živine, in sicer 24 konjev, 15 bikov, 164 volov, 370 krav in 15 telet. Dogon je bil izredno dober. Kupčija je bila precej živahna in je bilo prodanih 296 glav. Povprečne cene za kilogram žive teže so bile naslednje: debeli voli 3 do 4 Din, poldebili 2 do 2.50 Din, voli za rejo 2 do 3 Din, biki za klanje 2 do 2.80 Din, klavne krave debele 2 do 2.75 Din, plemenske 2 do 2.25 Din, krave za klobasarije 1.25 do 1.50 Din, molznice 2 do 2.50 Din, breje 2 do 2.50 Din, mlada živina 2.50 do 4 Din, teleta pa 3 do 4 Din. Cene mesa: volovsko meso I. vrste 8 do 10 Din, II. vrste 6 do 8 Din, meso bikov, krav in telic 4 do 6 Din, telecina I. vrste 8 do 10 Din, II. vrste 4 do 6 Din, svinjina 8 do 12 Din.

Trg. Današnji trg je bil srednje založen. Kmetje so pripeljali le 5 voz krompirja in nekaj voz drugih poljskih pridelkov. Opazilo pa se je na današnjem trgu, da so cene nekateremu blagu zaradi bližnjih velikonočnih praznikov že poskočile. Prinesli so na današnji trg kmetje tudi že kozličke, ki jih prodajajo po 40 do 75 Din. Poskočila je cena jajcem. Prodajali so jih 2 za 1.25 Din. Na trgu za seno pa je bilo 18 voz sena, stot po 40 do 55 Din, 4 voze otave po 50 do 52 Din in 2 voza slame po 28 do 32 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2 stopinji C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 4.2 stopinje C pod ničlo; barometer je kazal pri 17 stopinjah 749.8, reduciran na ničlo pa 747.7; relativna vlaga 82; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved napoveduje padec temperature in poslabšanje vremena.

„Čuvajte Jugoslavijo!“

Union čokolada Union kakao Union bonboni

Zanimivosti iz zemlje smehlija

LJUBEZEN DO DOMOVINE NAD VSE. — SKROMNOST ŽIVLJENJA. — JAPONSKA GEJŠE. — K PREDAVANJU GE. SKUŠKOVE V LJUDSKI UNIVERZI

V ponedeljek zvečer je bil v tukajšnji Ljudski univerzi drugi japonski večer. Od živ občinstva je bil tudi na tem drugem večeru zelo lep, tako da je bila dvorana Apolo kina čisto zasedena. Po uvodnih besedah predsednika Ljudske univerze g. inž. Kukovca je prevzela besedo ga. Marija Tsuneko Kondo-Skuškova in nadaljevala svoja izvajanja o Japoncih in Japoncih. Iz tega predavanja, ki so ga pojasnjevale številne skioptične slike, povzemamo nekaj vodilnih misli:

Japonski narod čuti v sebi neverjetno ljubezen do domovine in svoje mikada (cesarja). Znan je zgled, ki ga je dala revna kmečka mati, ko se je posklavljala od svojih treh sinov, ki so šli v vojno na džeholsko fronto. Dejala jim je: »Nič ne skrbite, kako bom jaz v svoji starosti živela. Vaša prva dolžnost je domovina. Le tedaj boste v mojih očeh nekaj vredni, če boste dokazali, da ste pripravljeni prenesti tudi žrtve za domovino.« Vsi trije so se na bojišču javili za drzno, tvegano početje. Izvršili so nevarno nalogo in — končali.

Japonski narod je reven, ker ga je veliko. Celo riža ni dovolj in ga morajo uvažati. Posebno na kmetih je to življenje skromno in siromašno. Zjutraj ob treh že gredo na delo, pozno zvečer se vračajo od dela domov. In vendar vzdržijo pri prigrizku riža zjutraj, opoldne in zvečer. Riž in takozvani »zeleni« čaj sta japonska narodna hrana. Iz riža pridelujejo tudi takozvano riževino, ki je za japonski okus prav dobro in prijetno pitno.

Posebno vlogo igrajo v japonskem življenju »gejšee«. Po svojem bistvu bi imele biti dame za zabavo in hišne prijateljice. Delijo se v tri skupine. V prvi skupini spadajo tiste gejšee, ki znajo peti in plesati, torej nekako naše barske in kabaretne igralko, pevke in plesalke. V drugi skupini so gejšee, ki ne nastopajo v tem žanru, marveč izključno kot hišne prijateljice in zabaviteljice. Tretja skupina združuje gejšee, ki živijo po bordelih in javnih hišah. V Tokiu je celo takšno predmestje, nazvano »Jošivara«, kjer je dostop dovoljen le starejšim in je prava naselbina gejš za sebe. V teh nizkih, mračnih kolibah jošivarskega predmestja s 50.000 prebivalci se odigrava življenje iz dna japonskega žitja in bitja.

Čudovito in moderno je življenje, ki polje po japonskih velemestih. Moderna prometna sredstva, krasne stavbe, pa tu-

di veliko revščine. Toda povsod opazimo veliko zavest in duh skupnosti, ki združuje dele tega žilavega in sposobnega naroda iz zemlje smehlija.

Predavateljica je bila deležna prisrčnega aplavza.

V torek zvečer je bil tretji Japonski večer. Najprej je ga. Škuškova govorila zanimive stvari o japonskem družinskem in verskem življenju, ter naglašala zlasti higienično življenje Japoncev, ki se sko-

ro vsak dan kopljejo. Tudi nekaj znakov iz japonske pisave je pokazala in podala nekaj sporednih primerov s kitajsko pisavo ter kitajsko izgovorjavo. S skioptičnimi slikami je ponazorila izredno fin okus, ga Japonci kažejo pri aranžiranju cvetov. Končno je predvajala tri japonske plese, ki so pričali o topli milini in občuteni melanholiji japonske duše. Drugi del tretjega večera je predvajala njena hčerka gđc. Erika, ki je k pesmim, o katerih smo poročali v zvezi s prvim japonskim večerom, dodala še japonsko himno, ki je zelo ugajala. Tretji japonski večer je bil krasno posečen in sta obe naši Japonki bili deležni živahnega priznanja.

Glasom pravil obstoja stalna štednja, in sicer mora vsak član na račun stalne štednje plačati vsak mesec 10 Din in je število vlagateljev stalne štednje identično s številom članov. — Poslovanje zadruge je bilo mogoče edino z izdatno pomočjo zveze, ki je dala vedno potrebna sredstva na razpolago, tako da je zadruška dolgovala zvezi ob koncu leta 49.483 Din. V začetku leta 1934 so znašala lastna sredstva 8.735 Din, na koncu leta pa že 29.404 Din. To razmerje se stalno zboljšuje, ker se na eni strani odplačuje dolg pri zvezi, na drugi strani pa se zvišujejo deleži stalne štednje in vloge.

Poročilo, ki ga je podal predsednik upravnega odbora sodnik g. dr. Lipič, je občni zbor z odobravanjem vzel na znanje in odboru izrekel zahvalo. Istotako je zbor odobril poročilo predsednika nadzornega odbora g. šol. nadzornika Pretnerja. Občni zbor je tudi sklenil izpremembo pravil in končno določil obrestno mero, in sicer za posojila 7%, za vloge pa 4%. Na koncu so bile izvršene volitve onih članov odbora, ki so bili po pravih izžrebani.

Ptujsko uradniško združništvo

OBČNI ZBOR KREDITNE ZADRUGE DRŽAVNIH USLUŽBENCEV.

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ptujju je imela v petek 8. t. m. v dvorani Narodnega doma svoj redni občni zbor. Glasom poročila upravnega odbora je zadruga v minilem poslovnem letu zaključila drugo leto svojega obstoja. Ker pa je bila zadruga ustanovljena šele septembra l. 1933, se je morala v l. 1933 v glavnem omejiti na pripravljala dela, tako, da se je pravo poslovanje začelo prav za prav šele z letom 1934. Zaradi tega je zadruga poslovnemu letu 1933 zaključila tudi z deficitom, ker so bili z ustanovitvijo združeni precej visoki stroški, dočim o kakšnih dohodkih prve mesece še ne more biti govora. Z ozirom na ta deficit se zadruga tudi letos ne izkazuje tako velikega dobička, kakor bi bilo glede na razmah in razvoj, ki ga je dosegla v minilem letu, pričakovati. — Upravni odbor stoji namreč na stališču, da ni in ne sme biti namen zadruge doseči čim večji dobiček, ampak da pomaga zadruga čim večjemu številu svojih članov in jim nudi pomoč čim ceneje. V minilem poslovnem letu se je pa zadruga tako razvila, da se je pokazalo, da je bila res potrebna, posebno dandanes, ko drugi privatni denarni zavodi ne dajejo več posojil, ali pa vsaj zelo neradi in gotovo dražje kot ta zadruga.

Da je zadruga potrebna in da je tudi v polni meri izvršila svojo nalogo, je razvidno iz tega, da je v začetku leta štela 32 članov z 41. deleži. Tu so bili v glavnem člani, ki so pristopili že na ustanovnem občnem zboru, toraj ustanovni člani. Med letom je pristopilo 33 novih članov s 100 deleži. Vplačani deleži so na koncu leta znašali znesek 13.350 Din. Skoraj vsi člani so iz Ptujja, samo nekaj jih je iz okolice. V minilem letu je zadruga izdala 24 posojil v znesku 35.950 Din. Od ob-

stoja zadruge je izdala 32 posojil v znesku 105.150 Din. — V začetku leta je zadruga imela 5 vlagateljev s 5.180 Din. Med letom je število vlagateljev naraslo za 10 s 4.604 Din, tako da je imela na koncu leta 14 vlagateljev; višina vlog pa je znašala 9.784 Din.

Prelita kri zaradi dekleta

ZANIMIVA RAZPRAVA PRED MAJLIM KAZENSKIM SENATOM.

Stara je navada na deželi, da vaški fantje skrbno čuvajo dekleta in lepotice svoje rodne vasi in ne dovolijo, da bi hodili k njim v vas fantje iz drugih krajev. Mnogo krvi je bilo zaradi tega že prelito in izrečenih mnogo hudih sodb. Tak žalosten primer je spravi na zatožno klop mariborskega okrožnega sodišča tudi 19-letnega delavca Franca Horvata iz Bratoncev v Prekmurju.

Kratka obtožnica očita Horvatu, da je lani v oktobru v Lipovcih zabodel z žepnim nožem kmečkega fanta Štefana Barbariča v desno oko in mu predrl lobanjsko votlino, zaradi česar je kmalu nato umrl. Obtoženec Horvat se je v septembru na nekem žegnaniju seznanil s šeststniško hčerko Anico Uhlenovo iz Lipovc. Dekle je ugajala fantu, fant pa dekletu. Prvič jo je obiskal po enem tednu drugič pa kritičnega večera. Znal je, da so lipovski fantje zelo hudi, zato je šel vasovati s svojim tovarišem Zorkom. Anica sta našeta tik pred domačo hišo. Horvat se je nekaj časa pogovarjal z njo, nje gov tovariš pa se je odstranil in slonel ob bližnjem plotu.

Tedaj sta prišla mimo lipovska fanta Lojze Baligač in Jože Sraka. Oba je Horvat pozdravil, nakar mu je Baligač mirno dejal, da se mu ni treba ničesar bati. Z dekletom je Horvat nadaljeval po-

govor. Med tem pa so se začeli zbirati vaški fantje. Horvat, ki je fante kmalu opazil, je takoj slutil, da ne bo nič dobrega. Pozval je tovariša Zorka, se poslovil od Anice in zavila sta po vasi proti domu. Nista pa še napravila dobrih 20 korakov, ko je že pritekel za njima neki fant in sunil Horvata s tako silo v prsa, da je padel na tla. Čim se je pobral, se je spustil v beg, a za njim vaški fantje. V strahu in razburjenosti je potegnil iz žepa nož in mahal z njim proti zasledovalcem. Noč je bila temna. Čutil je naenkrat, da je nekoga zadel. Bil je to Štefan Barbarič, ki je obležal mrtev na tleh. Horvat je zbežal domov in se skril v hlevu, kjer so ga drugo jutro našli orožniki. Preiskovalnemu sodniku je pri današnji razpravi odkrito priznal dejanje, zagovarjal pa se je s silobranom.

Sodišče se je prepričalo o resničnosti njegovega zagovora in ga je oprostilo.

Seveda.

— Kupila sem včeraj barometer in ga obesila na verandi. Olga, ste ga že pogledali?

— Da, zelo lep je, gospa.

V šoli.

Professor: Zakaj je Hanibal prekoraj Alpe?

Dijak: Ker še predor skozi nje ni bil dograjen.

M. Kovačič:

Prosvetar in njegovo delo

Ako primenimo vse te poteze sokolovanja — da bomo jugoslovenski Sokoli kakor češkoslovaški — na sebe, tedaj bi kot naloge jugoslovanskega Sokolstva mogli določiti: 1. čuvanje politične samostojnosti; 2. vzgoja naroda v tem smislu, da je treba našemu narodu, ki je še izven mej naše države, tudi priboriti politično svobodo; 3. npravnstveno dviganje naroda do popolne npravnstvene samostojnosti in svobode posameznika ter preko njega vse narodne celote. Ako tako razumevamo Sokolstvo — in tako ga je treba razumevati! — tedaj popolnoma prirodno tudi pri nas ni več samo telovadec nosilec Sokolstva, nego skladno z njim v enak meri sokolsko-prosvetni delavec.

Sokolsko-prosvetni delavec se mora povrh vsega zavedati še nečesa: sokolsko-prosvetni delavci niso le predstavniki Sokolstva, t. j. sokolske misli, niso le nje nosilci, oni so tisti, ki imajo ohraniti in čuvati izročeno jim dedščino ter jo čisto in neomadeževano predati mlajšim rodovom. Zavedati se morajo, da Sokolstvo ni stvar, ki bi bila za včeraj, za danes ali za jutri, da je marveč pokret, ki se razvija stoletjem in tisoletjem, da

je pokret, ki ga moremo čisto primerno prispodabljati krščanstvu: kakor temelji to na naukih velikega Modreca iz Nazareta, tako temelji Sokolstvo na naukih Tyrševih. Sokolsko-prosvetni delavci so tisti, ki spoznavajo globino Tyrševih naukov, ki spoznavajo, da je vse, kar je potrebno praktični življenjski filozofiji — in to je v bistvu sokolska misel — v narodnih vsebovanostih Tyrševih naukih. Treba je te narodke le časa primerno razvijati, jih tolmačiti ter izvajati logične zaključke. Tako se more na osnovi Tyrševih naukov odgovarjati na vse probleme, ki jih prinaša življenje in ki jih bodo prinesla še bodoča stoletja ter tisoletja.

S temi ugotovitvami smo pravzaprav že anticipirali; k čemur bi morali priti po nizanju izvajanj. Če namreč naj postane jugoslovensko Sokolstvo ravno češkoslovaškemu, tedaj mora počivati tudi na istih idejnih temeljih kakor slednje. Ker pa pri Čehoslovaki Sokolstvo s Tyršem stoji in pade, zato se tudi jugoslovensko Sokolstvo ne more odreči Tyršu, kakor so to zahtevali jugoslovenski škofje ob priliki svojega protisokolskega nastopa na početku leta 1933. In kot razlagatelji Tyrševih naukov morajo sokolski prosvetarji v prvi vrsti sami po teh naukih tudi živeti! Biti ne smejo kakor oni slabi učitelji, ki pravijo: »Poslušajte

moje besede, na moja dejanja ne glejte!« Njihovo učenje se marveč naj glasi: »Ne poslušajte le mojih besed, ampak ravnajte se tudi po mojem vzgledu!« To pa naj store v zavesti, da besede sicer mičejo, vlečejo pa vzgledi. V dejanje prestavljena beseda je najmočnejše dokazilo.

Zastaviti si moramo zato vprašanje: kakšne morajo biti lastnosti prosvetarjeve, ki tvorijo bistvene sestavine njegovega značaja, skratka — kakšna bodi prosvetarjeva osebnost, da bo dober vršilec te funkcije?

Najbolje si bomo odgovorili na to vprašanje, če si bomo obdržali pred očmi ona zgodovinska dejstva, ki se nam morejo zdeti kakor viri, iz katerih je črpal Tyrš, podajajoč nam v svojih spisih eklektično (= izbirno) svojo življenjsko filozofijo, ki ji sicer ni nikoli sam podal oblike sestavne celote (sistema), ki pa si jo lahko sami rekonstruiramo, če se poglobimo v Tyrševe spise in izvajamo iz včasih dozdevno le tako mimogrede tja postavljenih sentenc miselne asocijacije, komplekse in konkluzije. Sledijo naj le glavna zgodovinska dejstva, ki se zde kakor Tyrševi viri, vendar bomo mogli tudi iz teh izluščiti tista svojstva, ki naj tvorijo osnovne lastnosti prosvetarjeve osebnosti.

Po času najstarejši pojav, katerega kakor da si je Tyrš usvojil ter ga je uvrstil,

davši mu svojo obliko, med zahteve Sokolstva, je antična »kalokagathia« — stremljenje po lepoti in dobroti. Lepota je lahko dvojna: zunanja — telesna — in notranja — duševna. Zunanjo — telesno lepoto so v antiki dosegali z vsestransko telesno vzgojo. Dosleden učenec Tyršev, kar mora prosvetar biti, če naj njegove besede ne ostanejo le prazen zvok, ampak naj dobijo tudi vsebino, mora torej biti telovadec ali vsaj bivši telovadec. Težko si je tudi drugače misliti iskrenega napram drugim in napram sebi iskrenega! — prosvetarja: kako more priporočati s prepričanjem drugim blagodejnost in korist telesne vzgoje, ako sam na sebi ni poizkusil njene blagodati? Ne tedaj kdove kako visoka in obširna izobrazba je prva in glavna kvalifikacija za prosvetarja, nego samo in edino dejstvo, da je ali da je vsaj bil reden telovadec! Seveda bi idealna rešitev tozadevno bila, če bi v vsaki sokolski edinici (društvu, četi), oziroma v višjih upravnih telesih (župih, savezu), bil prosvetar obenem načelnik oziroma načelnik hkratu prosvetar. Toda ker je to neizvedljivo, je treba vztrajati na zahtevi: prosvetar-sko funkcijo more opravljati samo član ali članica, ki telovadi ali je telovadil(a) redno! To mora postati neizogibni predpogoj!

(Se bo nadaljevalo.)

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN.

32

Najbolje bi bilo, ko bi odpotoval sam na jahti in prepustil Lydijo svojim prijateljem, da jo po kopnem odpeljejo v kak oddaljeni kraj Bretagne ali Italije. Toda komu jo poveriti? Z Nansenovimi je namreč že končano... Da, res, pozabil sem Vam povedati, da je nesrečni Šved takoj naslednjega dne po naši vrnitvi umrl za jetiko. Ko Vam že pripovedujem o tem, je treba, dragi moj filozof, da Vam kot svojem spovedniku izdam še neko skrivnost, gotovo posebno zanimivo stvar.

Šved je torej odšel ad patres. Dva dni smo takorekoč živeli v tej smrti; moja metresa je bila pri obupani vdovi, jaz in Nuiit sva pa bila zaposlena z nabavo trojne rakve — iz hrastovine in jelovine ter iz svinca — da odpošljemo pokojnika v njegovo domovino, potem z zadevo prevoza itd. Zdelo se mi je, ko da takorekoč tega Šveda jemo, njegov prah se je mešal z našo hrano in prihajal nam je v sanje. Tretjega dne, včeraj zjutraj, mi je dejala grofica:

»Obiskati bi morali Nino... bili ste tako dobri in usmiljeni z njo, gotovo se Vam želi zahvaliti.«

Komaj je kaj bolj banalnega kot tak ob-

isk. Zakaj sem bil tako vznemirjen, uprav strastno vznemirjen, ko sem stopil v vrt Nansenove vile koncem nekega klanca, komaj deset minut daleč od morja? Je to bila posledica toplega vetra ali dehtenja lovorja in vrtnic? Moje ustnice so bile suhe, roke so mi gorele in vse moje telo se je vrtelo v nekem vrtincu poltene strasti, kar me pa vendarle ni oviralo, da ne bi mislil na smrt... Sicer pa, kako naj tudi ne bi mislil na smrt? Ona je bila gospodarica hiše, vnašajoč v njo nered in puščajoč povsod v njo dokaze o svojem bitju. Okna v prvem nadstropju so bila na stežaj odprta, ona v drugem pa hermetično zaprta, le skozi žaluzije se je mogla opaziti žalostna rumena svetloba voščenk, ki so gorele sredi belega dne, a povsod, celo tja do vrta in lovorja, se je širil zoprti smrad neke tekočine, ki izpareva iz mrliških ležišč.

Čakal sem približno pet minut v pri-
tlični sprejemnici, sedeč na slavnem di-
vanu. Na stopnicah so se pojavili kora-
ki. Nina... Dejal sem Vam že — kaj
ne? — da ni bilo med nama ničesar. Ves
večer pred katastrofo sva se zabavala in
smejala na hotelski terasi. Vse pa je bilo

samo veseli flirt. Pa naj jo je morda tudi
moja želja zabavala, je vendar predvsem
pazila le na svojega moža, ki je sedel z
mojo metreso pri glasovirju; igrala sta
štirično neko sonato. Po tistem večeru
je nisem več videl. Recite mi, zakaj sem
bil takrat trdno prepričan, da se bo zgo-
dilo ono, kar se je kesneje res zgodilo? V-
stopila je zelo blede, v črni, na nagloma
oblečeni obleki, ki se je tesno oklepala
njene vitkega telesa; pod to obleko
sem vidno čutil njeno lepo, mehko meso
Italijanke. Njene oči so se svetile iz-
pod pordelih in nabreklih vek. Brez be-
sed je planila k meni, najine roke so se
sklenile in oba naju je prevzela živa to-
plota... Ah, gospod Charlex... V tre-
nutku je bila na mojih prsih, na mojih
ustnah, vsa izčrpana od utrujenosti pre-
bedene noči, vdavna, slabotna, omamlje-
na od vročinskih poljubov, ki so dišali po
fenolu... Prav tisti hip pa je vstopila
lastnica vile, da vzame dve ruhi, in s
tem mi je izrgala iz rok priložnost, ka-
kršna se nikoli več ne vrne.

Vendar, dragi moj filozof, kaj mislite o
tem? Kakšen satanizem je obsedel to
žensko in jo odtrgal od mrliča, ki ga je
ljubila in objokovala, da jo obnemoglo
vrže v moje naročje? Mar veje okoli mr-
liških krst kak afrodizijski diš? Ali se pa
življenje v enem samem enostavnem, sil-
nem in neposrednem zamahu vrača spet
k svojim pravicam in se maščuje? Pre-

pričan sem, da vedo zdravniki mnogo več
o teh trenutkih razdvojenosti in zmede,
ki se jih gotovo često tudi poslužijo, ka-
kor pa govore. Pa tudi jaz, dragi moj
Vallongue, sem že prej nekoč, toda v
mnogo strašnejših okolnostih, živel pod
temi skrivnostnimi uplivi... pod uplivi
ljubezni in smrti.

Ta dnevnik sem Vam nameraval posla-
ti šele tedaj, ko se odločim, kje si izbe-
rem novi kraj bivanja, toda sedaj je na-
stal nenadoma popoln preobrat. Moj oče
sicer ne pride, pride pa Othello. Davi je
vdrl v najino sobo gospod Alexandre,
kakor vedno ves gizdalinsko oblečen, to-
da tokrat nekoliko prestrašenega obra-
za. Po naročilu mojih staršev je obiskal
g. F. in tako je danes dopotoval z njim
semkaj v ekspresnem vlaku. K sreči mi-
sli ta nori mož, da smo v Monacu in nas
zato tam išče ter tako pušča dovelj ča-
sa, da še lahko vse premislimo in se od-
ločimo.

Kmalu Vam sporočim druge novice.
Stvar postaja vsekakor resna: tipljem si
žilo in čutim, da dobro bije.

Charlexis.

VII.

Ko je Richard po onem pogovoru pred
cerkvijo tako naglo zapustil gospoda Mē-
riveta, je srečal gospoda Alexandra. Iro-
nija, ki se mu je zdelo, da jo vidi na nie-
govem obrazu, ga je spomnila nečesa.

(Se bo nadaljevalo)

Zanimivosti iz kraljestva kemije

POD PRITISKOM 25.000 ATMOSFER POSTANE DUŠIK TRIKRAT TEŽJI OD
VODE.

Metalurgija bazira dandanes na znan-
stvenem proučevanju materiala. Zato je
mogoče danes proizvajati kovine take tr-
dote in odpornosti, o katerih se našim
prednikom niti sanjalo ni. Učenjaki teh-
nike razpolagajo s takimi aparaturami,
da lahko proučujejo metalurške proizvo-
de pod povsem novimi in čisto nenavad-
nimi pogoji in okolnostmi. Napredku
znanstvenega raziskovanja in proučeva-
nja materiala se moramo zahvaliti, da
dandanes učenjaki proučujejo svojstva
najrazličnejših kovin in da lahko ta svoj-
stva spravijo celo na fotografsko ploščo.
V najnovejšem času raziskujejo materijo
pod vplivom silnega pritiska, ki obstoja
samo v globokih plasteh zemlje pod silno
težo zemeljske skorje. Naši učenjaki ne
govore danes več o velikem pritisku,
marveč o ultrapritisku, pod katerim
razumevajo pritisk 25.000 atmosfer.

Že pri relativno nizkih ultrapritiskih
pri materiji opazimo nenavadne spremem-
be. V šoli smo se učili, da je prostornina
plina proporcionalna tlaku, kar pa velja
samo za normalen pritisk. Pri pritisku
5000 atmosfer se ne zmanjša prostornina
plina 5000 krat, marveč za tisočkrat. Pri
takem pritisku dobi navadni zrak gosto-

to vode. Pri pritisku 25.000 atmosfer
postane na primer dušik trikrat težji od vo-
de. Pri takem pritisku so molekuli tako
tesno stisnjeni, da bolj stisnjeni biti ne
morejo. Tekočine pa naši kemiki smatra-
jo za zelo neprimerne za zgoščevanje.
Znano je, da se more pri izrednem pri-
tisku z zelo preciznimi aparati ugotoviti
zgoščevanje. Današnja veda razpolaga s
takimi pritiski, da se pretvarja voda v
kavčuk. Pri pritisku 25.000 atmosfer se
zgosti vodeni stolpec od tisoč milimetrov
na 650 milimetrov. Olie pa postane pri
tem pritisku tako trdo, da ga lahko reže-
mo kot jeklo.

Poizkusi z ultrapritiski pa niso samo
teoretskega pomena, marveč imajo veli-
ko praktično vrednost. Privedejo kaj lah-
ko do prave revolucije v kemični indu-
striji. Ugotovljeno je, da pri takih silnih
pritiskih reakcionarna hitrost pri raznih
elementih raste v nedogled. Orjaške ke-
mijske aparature, mogočni stolpi in rezer-
voarji, kjer danes vrše kemične procese,
vse to lahko zamenjajo v doglednem ča-
su majhni aparati z ultrapritiskom, ki
bodo odstranili ogromne količine kemika-
lij zaradi silno hitre reakcije.

Ptuj

Operetna uprizoritev v ptujskem gle-
dališču. Po dolgem času bo prva operetna
predstava v Ptuju izvrstna Fallova ope-
reta »Štambulski roža«, ki z njo gostuje
mariborsko gledališče v petek 15. t. m.
»Štambulski roža« ima diven pevski in
orkestralni part, vsebinsko pa je izredno
zabavna in zelo učinkuje s svojim orien-
talskim miljejem. (Godi se pretežno v tur-
škem haremu). Pri tej predstavi veljajo
zaradi visokih stroškov, sodeluje tudi
zbor in orkester, glasbene cene. Rezervi-
rajte vstopnice, ki se dobe v glavni tra-
žnici!

Smrt kosi. V visoki starosti 95 let je
umrl gostilničar in posestnik v Herpeljah,
Ivan Baša. Pokojnik je bil oče učitelja
Andreja Baše, ki je nastavljen na ptujski
okoliški šoli. Pokojni Baša je bil zaveden
narodnjak in obče spoštovan pri prebi-
valstvu. Blag mu spomin, prizadeti dru-
žini pa naše sožalje!

Tečaj za popraviljanje tehnic v Ptuju.
Učni tečaj za popraviljanje tehnic in ute-
žev, ki se je pričel 7. tm. in je bil prera-
čunan na 10 dni, se po pristanku Zbornice
za TOI podaljša za nadaljnjih 10 dni, tako
da bo možna temeljita izobrazba udele-
žencev. Datum zaključka se bo še javil.

Požar. Dne 7. t. m. ob 3. uri zjutraj je

izbruhnil požar v Vitomarcih v Sl. gor.
in sicer pri posestniku Matjašiču. Goreti
je začelo gospodarsko poslopje, ogenj pa
se je razširil tudi na gospodarsko po-
slopje posestnika Veršiča. Zgorelo je vse
do tal in le živino so rešili. Škoda, ki jo
je povzročil požar, presega 20.000 Din in
je krita le deloma z zavarovalnino. Ka-
kor se je izvedelo, je ogenj zanetil zlo-
činski roka in je tudi neka oseba, ki je
osumljena, da je podtaknila ogenj, od o-
rožnikov bila že aretirana in izročena o-
krajnemu sodišču v Ptuju.

Kino. V sredo 13. in v četrtek 14. t. m.,
obakrat ob 20. uri, se predvaja film »La-
žna oporoka«. V soboto 16. t. m. ob 20.
uri in v nedeljo 17. t. m. ob 18.30 in 20.30
pa je na vrsti »Tebi za ljubezen«.

Sport

Razpis tekmovanja za prven-
stvo Maribora v cross-coun-
tryju za moštva in poedince

Tekmovanje priredi SK Železničar dne
24. marca na svojem igrišču ob Tržaški
cesti, in sicer ločeno za seniorje in junior
je razreda B in C. Dolžina proge znaša
za seniorje 10.000 m, za juniorje razreda B
1500 m, za juniorje razreda C pa 2000 m.
Število tekmovalcev v vsaki kategoriji

je neomejeno ter štejejo za placement
moštev samo oni tekmovalci, ki so prešli
cilj v času zmagovalca, oziroma v času,
ki je slabši največ za 20% od rezultata
zmagovalca. Placement moštev se odredi
na ta način, da zmagovalec dobi toliko
točk, kolikor je tekmovalcev, ki so prešli
cilj v predpisanem času, a vsak sledeči
točko manj. Točke, ki pripadajo tekmo-
valcem posameznih moštev, se seštejejo
ter moštvo z večjim številom točk dobi
naslov »Prvak mesta Maribora v cross-
countryju«. Vrstni red klubskega prven-
stva se določi na ta način, da se točke
posameznih klubov seštejejo ter postane
prvak mesta Maribora dotični klub, ki je
v vseh treh kategorijah skupno dosegel
največ točk. Vsak klub mora nastopiti v
vseh treh kategorijah, sicer se ne računa.

Juniorji razreda B nastopajo v skupi-
nah po trije — kar se računa kot poedi-
nec. V zvezi s tem odpade prvak poedin-
cev v tej kategoriji. Nagrade prejmejo:

Prodam

PRISTEN AJDOV MED
po Din 10.— za kg oddaja
»Kmetijska družba«, Meljska
cesta 12. Telefon 2083. 1005

Sobo odda

LEPO, PRAZNO SOBO
oddam. Poizve se pri šivilji
Fasswald, Trg svobode. 1021

SOBO

s posebnim vhom s hrano
oddam. Vrbanova 28, pritlič-
je, desno. 1031

SOBO,

meblirano, takoj oddam ene-
mu ali dveh gospodom, Stri-
tarjeva ul. 5, prvo nadstr.
1032

Stanovanje

DVA BOLJŠA DELAVCA
vzajem takoj na stanovanje
in vso oskrbo. Meljska ce-
sta, 58, gostilna. 1020

Službo dobi

ISČE SE ŠIVILJA
za moške srajce, otroške
obleke in predpasnike. Koroš-
ka c. 3, starinarina. 1033

RUDARSKEGA INŽINIRJA,
ki je več zlasti v lignitskih
rudnikih. Nastop takoj. Po-
nudbe s prilogo spričeval o
praksi, kakor tudi reference
o dosednji praksi na Publi-
citas, Zagreb, pod 39834. 995

Pouk

DAJEM FRANCOSKI POUK
Ponudbe pod »Zimerno« na
ustravo »Večernika«. 1026

Zgubljeno

ZGUBILA
se je svetlorjava boa od Melj-
skega hriba do Glavnega trga.
Najditelj se naproša, da
isto odda proti nagradi pri
portirju Mariborskega dvora.
1023

Prima

trboveljski svetli premog
in »Karbo« zabojski

najceneje pri firmi 1000

Andraschitz-Maribor

Darujte za Pomožno akcijo!

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem pretužno vest,
da je 12. marca ob 18.30. uri po kratki bolezni sprevidena s sv. zakramenti
umrla v 75. letu starosti gospa

Cecilija Mislovič

bivša posestnica in gostilničarka.

Pogreb bo v četrtek, dne 14. marca ob 15. uri iz mrtvašnice na mestno
pokopališče na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 15. marca ob 7. uri v
stolni cerki.

Maribor, dne 13. marca 1935.

Žalujoči ostali.